

Громадянство за інвестиції

Повний огляд програм та перспективи для українських інвесторів

Л и п е н ь 2 0 2 6

А Н А Л І Т И Ч Н И Й О Г Л Я Д

EXECUTIVE SUMMARY

Citizenship by Investment (CBI) — це легальний механізм отримання другого громадянства через економічний внесок у країну. Станом на 2026 рік близько 18 країн у Карибському басейні, Океанії, Африці, Близькому Сході та Латинській Америці пропонують офіційні CBI-програми. Мінімальний поріг входу — від \$90,000 (Сан-Томе і Принсіпі) до €2 млн (Австрія).

Для українських інвесторів CBI набуває особливого стратегічного значення після 2022 р. — як інструмент захисту капіталу, глобальної мобільності та диверсифікації ризиків. Більшість програм не вимагають проживання в країні і дозволяють подвійне громадянство.

ТОП-5 ПРОГРАМ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ІНВЕСТОРІВ · 2026

1. Сент-Кітс і Невіс — найстаріша і найнадійніша програма, від \$250,000
2. Гренада — єдина карибська програма з доступом до US E-2 візи, від \$150,000
3. Мальта — єдине пряме громадянство ЄС, від €750,000
4. Вануату — найшвидша програма у світі (30–60 днів), від \$130,000
5. Аргентина — нова програма (Decreto 524/2025), запуск H2 2026, від \$500,000

1. Концепція громадянства за інвестиції

1.1 Що таке CBI і як це працює

Citizenship by Investment (CBI) — правовий механізм за яким уряд країни надає громадянство іноземцю в обмін на кваліфікований економічний внесок. Концепція виникла у 1984 р. коли Сент-Кіттс і Невіс прийняв перший у світі закон що дозволяє видачу паспортів іноземним інвесторам.

Сьогодні в індустрії investment migration щорічно оберається мільярди доларів, а близько 60,000 осіб у світі мають другі громадянства отримані за інвестиціями. Близько 100 країн пропонують програми резидентства (golden visa), тоді як 18 країн надають пряме громадянство.

1.2 Основні типи інвестицій

Більшість програм пропонують два або більше варіанти інвестування:

Тип інвестиції	Відшкодування	Особливості
Внесок до держфонду	НЕ повертається	Найпростіший варіант, найнижча ціна
Нерухомість	Повертається (через 3–7 р.)	Генерує дохід від оренди
Державні облігації	Повертається	Безпечний, але нижча ліквідність
Бізнес-інвестиція	Частково	Вимагає створення робочих місць

1.3 Чому CBI актуальне для українців

Повномасштабне вторгнення 2022 р. кардинально змінило мотивацію українців щодо другого громадянства. Якщо раніше це було питанням бізнес-зручності, то сьогодні CBI стало стратегічним інструментом захисту:

- Мобільність — можливість виїхати у будь-який момент без візових обмежень
- Захист капіталу — легальне зберігання активів в іноземній юрисдикції
- Освіта і медицина — доступ до послуг на рівні громадянина другої країни
- Бізнес — спрощення міжнародних транзакцій і відкриття рахунків
- Диверсифікація ризиків — страхівка на випадок погіршення ситуації

Важливий нюанс: більшість карибських CBI-програм не вимагають проживання і дозволяють подвійне громадянство — що дозволяє зберегти українське громадянство і паспорт.

2. Карибський регіон — найдоступніші програми

Карибські програми — золотий стандарт CBI для інвесторів з бюджетом \$100,000–\$500,000. Всі 5 країн пропонують безвіз до Шенгенської зони і Великобританії, не вимагають проживання, дозволяють подвійне громадянство.

2.1 Сент-Кітс і Невіс

★ *Рейтинг #1 у Global Citizenship Programs Report 2026*

Рік запуску	1984 — найстаріша програма у світі
Мінімум (донація)	\$250,000 (Sustainable Island State Contribution)
Мінімум (нерухомість)	від \$325,000 (approved), від \$600,000 (private home)
Термін обробки	4–6 місяців (пришвидшений: 45 днів за доплату)
Безвіз	167 країн включно з Шенгеном, УК, Гонконгом, Сінгапуром
Подвійне громадянство	Дозволено
Вимога проживання	Відсутня — не потрібно жити в країні
Цільова аудиторія	Інвестори що шукають найнадійнішу і найвизнанішу програму

Сент-Кітс і Невіс — еталон індустрії CBI. За 40+ років роботи програми паспорти отримали понад 36,000 осіб. Програма пройшла суворі перевірки з боку ЄС і ОЕСР, що підтверджує її легітимність. Єдиний суттєвий недолік — відсутність безвізу до США (потрібна B-1/B-2 віза).

2.2 Домініка

Рік запуску	1993 — друга за старшинством програма у світі
Мінімум (донація)	\$200,000 (Economic Diversification Fund)
Мінімум (нерухомість)	\$200,000 + держзбори
Термін обробки	6–9 місяців; онлайн-інтерв'ю
Безвіз	140+ країн включно з Шенгеном, Китаєм, Сінгапуром
Подвійне громадянство	Дозволено
Податкові переваги	Немає податку на іноземний дохід, майно, спадщину
Цільова аудиторія	Найбюджетніший варіант серед якісних карибських програм

Домініка — найдоступніша карибська програма з сильним паспортом. Паспорт дає 140+ безвізових країн і суттєві податкові переваги для тих хто оселяється на острові. Популярна серед інвесторів з пострадянських країн.

2.3 Гренада

★ Єдина карибська програма що відкриває доступ до US E-2 Investor Visa

Мінімум (донація)	\$150,000 (National Transformation Fund)
Мінімум (нерухомість)	\$270,000
Термін обробки	3–4 місяці
Безвіз	140+ країн включно з Шенгеном і UK
US E-2 Visa	Так — громадяни Гренади мають право на E-2 (бізнес у США)
Подвійне громадянство	Дозволено
Цільова аудиторія	Підприємці що планують бізнес або проживання в США

Гренада — унікальна програма для тих хто планує вести бізнес у США. Договір між Гренадою і США про E-2 Treaty Investor Visa дозволяє громадянам Гренади відкрити і управляти бізнесом в США, фактично живучи там. Це недоступно для громадян більшості інших СБІ-країн.

2.4 Антигуа і Барбуда

Мінімум (донація)	\$230,000 (National Development Fund)
Мінімум (нерухомість)	\$300,000 (обмеження продажу — 5 р.)
Термін обробки	3–6 місяців
Безвіз	150+ країн включно з Шенгеном і UK
Подвійне громадянство	Дозволено
Проживання	Мінімальна вимога: 5 днів за перші 5 р.
Цільова аудиторія	Інвестори що шукають нерухомість з потенціалом оренди

Антигуа і Барбуда має добре розвинений туристичний ринок нерухомості — один з найкращих для отримання доходу від оренди серед карибських СБІ-країн. Єдина карибська програма з мінімальною вимогою присутності (5 днів).

2.5 Сент-Люсія

Мінімум (донація)	\$240,000 (National Economic Fund)
Мінімум (нерухомість)	від \$300,000
Державні облігації	\$300,000 (відшкодовуються через 5 р.)
Термін обробки	3–6 місяців
Безвіз	148 країн (рейтинг 32)
Подвійне громадянство	Дозволено
Цільова аудиторія	Інвестори що хочуть максимум варіантів інвестування

Сент-Люсія пропонує найбільший вибір інвестиційних шляхів серед карибських програм, включно з державними облігаціями — відносно безпечним варіантом що повертається через 5 років. Програма активно розвивається і стабільно економічна.

3. Океанія та Африка — нові бюджетні програми

3.1 Вануату (Океанія)

★ *Найшвидша програма у світі: 30–60 днів*

Мінімум (донація)	\$130,000 (Development Support Program)
Мінімум (нерухомість)	\$200,000
Термін обробки	30–60 днів — рекорд у світі
Безвіз	119 країн (UAE, Гонконг, Сінгапур)
Шенген/UK	Немає — це суттєве обмеження
Подвійне громадянство	Дозволено
Цільова аудиторія	Ті хто потребує паспорту терміново

Вануату — найшвидша програма у світі і одна з найдешевших. Однак паспорт Вануату не дає безвізу до Шенгенської зони і Великобританії — що суттєво обмежує його цінність для більшості українських інвесторів. Підходить тим хто потребує паспорту швидко і для специфічних цілей (ОАЕ, Азія).

3.2 Науру (Океанія)

Рік запуску	2024 — одна з найновіших програм
Мінімум (стандарт)	\$115,000 (Nauru Treasury Fund)
Термін обробки	3–4 місяці; повністю онлайн
Безвіз	119 країн (UAE, Гонконг, Росія, Сінгапур)
Сім'я	Подружжя, діти, батьки, дідусі/бабусі, брати/сестри – всі члени
Цільова аудиторія	Сімейні інвестори з бюджетом до \$200,000

Програма Науру приваблює виключно широкими сімейними опціями — можна включити батьків, дідусів і навіть братів/сестер без вікових обмежень. Однак паспорт Науру не дає доступу до Шенгенської зони.

3.3 Сан-Томе і Принсіпі (Африка)

★ *Найдешевша програма у світі: від \$90,000*

Рік запуску	2025 — найновіша африканська програма
Мінімум (сингл)	\$90,000 (National Transformation Fund)
Мінімум (сім'я 2–4)	\$95,000
Термін обробки	2 місяці — один з найшвидших
Цільова аудиторія	Інвестори з обмеженим бюджетом

Обмеження	Новий паспорт — обмежена перевірена історія програми
-----------	--

Сан-Томе і Принсіпі встановила новий рекорд доступності — \$90,000 за громадянство. Однак програма лише 2025 р. запуску, що означає обмежену репутаційну перевірку. Для консервативних інвесторів це ризик.

4. Європа та Близький Схід

4.1 Мальта (ЄС)

★Єдина пряма програма громадянства ЄС

Мінімальна інвестиція	€750,000+ (комбінація 3 елементів)
Структура	Внесок уряду €600К–€750К + оренда/купівля нерух. + донація €10К
Термін обробки	12–36 місяців включно з обов'язковим резидентством
Безвіз	180+ країн — USA, UK, Канада, Шенген
Що дає	ПОВНЕ громадянство ЄС — право жити і працювати в 27 країнах ЄС
Цільова аудиторія	Заможні інвестори (\$1M+) що хочуть реальне ЄС-громадянство

Мальтійська програма — найпрестижніша в світі. Це єдиний спосіб отримати пряме громадянство ЄС за інвестиції у 2026 р. Громадянин Мальти має право жити і працювати в будь-якій з 27 країн ЄС без обмежень — Німеччині, Франції, Швеції і т.д. Для українського інвестора що хоче забезпечити собі і сім'ї легальний статус в ЄС — це найкращий варіант попри високу вартість.

Суттєве обмеження: Єврокомісія неодноразово критикувала програму і намагалась її скасувати. Юридичний спір триває. Для інвесторів це регуляторний ризик.

4.2 Туреччина

Мінімум (нерухомість)	\$400,000 (утримувати 3 роки)
Інші варіанти	Банківський депозит \$500К, держоблігації \$500К, бізнес \$500К
Термін обробки	3–6 місяців
Безвіз	110+ країн (Японія, Сінгапур, Південна Корея)
US E-2 Visa	Так — турецькі громадяни мають доступ до E-2
Шенген	Немає безвізу — суттєвий мінус

Туреччина приваблює розвиненим ринком нерухомості (Стамбул, Анталія) і доступом до US E-2 візи. Проте турецький паспорт не дає безвізу до Шенгенської зони — громадяни Туреччини потребують візи в ЄС. Для українців що вже мають безвіз до ЄС — цінність обмежена.

4.3 Австрія (ЄС) — ексклюзивна програма

Мінімум	€2,000,000+ — найдорожча програма у світі
---------	---

Тип	Розсуд уряду — не гарантовано, рішення індивідуальне
Термін обробки	12–36 місяців
Що дає	Повне громадянство ЄС (Австрія)
Подвійне громадянство	Зазвичай вимагає відмови від попереднього громадянства
Цільова аудиторія	UHNWI (\$10M+) що хочуть австрійський паспорт

Австрія технічно не має офіційної CBI-програми — це дискреційна натуралізація для осіб що зробили «виняткові заслуги» перед Австрією, що на практиці означає значні інвестиції. Мінімальний реальний поріг — €2M, більшість успішних справ — €5M+. Поєднання з вимогою відмовитись від попереднього громадянства робить цей варіант непридатним для більшості українців.

5. Аргентина — нова програма, що формується

Decreto 524/2025 • Перша СБІ-програма в Латинській Америці

У липні 2025 р. президент Аргентини Хав'єр Мілей підписав Decreto 524/2025 — перший у Латинській Америці закон що дозволяє отримати громадянство за інвестиції без вимоги проживання. Це найважливіша подія в індустрії СБІ за останні роки.

5.1 Правова база

Програма базується на двох декретах:

Decreto 366/2025 (травень 2025)

- вніс поправки до Закону про громадянство No.346, додавши статтю 2-bis що дозволяє натуралізацію через «релевантну інвестицію» без вимоги проживання

Decreto 524/2025 (31 липня 2025)

- формалізував СБІ-програму і створив Агентство програм інвестиційного громадянства (Agencia de Programas de Ciudadanía por Inversión) при Міністерстві економіки

5.2 Поточний статус (Червень 2026)

Правова база	Повністю встановлена (Decreto 524/2025)
Операційний статус	НЕ запущена — заявки ще не приймаються
Очікуваний запуск	H2 2026 — підтверджено урядовими джерелами
Мінімальна інвестиція	~\$500,000 (неофіційно; офіційно не підтверджено)
Термін обробки	30 робочих днів від подачі повного пакету (за Decreto)
Вимога проживання	ВІДСУТНЯ — принципова перевага над стандартною натуралізацією
Подвійне громадянство	Дозволено Аргентиною
Тендер	Resolution 522/2026 скасувала початковий тендер — нова процедура розробляється

5.3 Кваліфіковані сектори для інвестицій

Офіційний список ще не затверджений, але за заявами уряду пріоритетні напрями:

- Агробізнес і сільськогосподарське виробництво
- Відновлювана енергетика (сонячна, вітрова, літій)
- Технології та інновації
- Туристична інфраструктура
- Схвалені проекти розвитку нерухомості

5.4 Аргентинський паспорт

Безвіз	170+ країн — Шенген, УК, Японія, Бразилія, Мексика
Рейтинг	~16 у світі — один з найсильніших паспортів Латинської Америки
Mercosur	Спрощений в'їзд і право на роботу в Бразилії, Чилі, Парагваї, Уругваї
США	Безвізовий режим відсутній — потрібна В-1/В-2 або ESTA

5.5 Ризики програми

При всій привабливості аргентинська програма несе ряд специфічних ризиків:

- Програма не операційна — жодна заявка ще не прийнята і не схвалена
- Економічна нестабільність Аргентини: інфляція понад 100% у 2023–2024 рр., постійна девальвація песо
- Resolution 522/2026 скасувала тендер — свідчить про незрілість операційного механізму
- Майбутній уряд може змінити або скасувати програму — Мілей та його ліберальний курс не гарантовані на довгострок
- Кваліфіковані інвестиції мають бути у продуктивних секторах — особиста нерухомість не підходить

6. Порівняльна таблиця всіх програм

Зведений огляд всіх активних СБІ-програм станом на червень 2026 р., ранжований за мінімальним порогом входу.

Країна	Мінімум	Терм.(міс)	Безвіз	Шенген	E-2 USA
Сан-Томе і Принсіпі	\$90,000	2	95+	Ні	Ні
Науру	\$115,000	3–4	119	Ні	Ні
Вануату	\$130,000	1–2	119	Ні	Ні
Домініка	\$200,000	6–9	140+	Так	Ні
Гренада	\$150,000	3–4	140+	Так	Так
Антигуа і Барбуда	\$230,000	3–6	150+	Так	Ні
Сент-Люсія	\$240,000	3–6	148	Так	Ні
Сент-Кітс і Невіс	\$250,000	4–6	167	Так	Ні
Туреччина	\$400,000	3–6	110+	Ні	Так
Аргентина	\$500,000	н/д	170+	Так	Ні
Мальта (ЄС)	€750,000	12–36	180+	Так	Так
Австрія (ЄС)	€2,000,000	12–36	188	Так	Так

7. Аналіз перспектив для українських інвесторів

7.1 Специфіка українського запиту

Мотивація українського інвестора відрізняється від, наприклад, китайського або російського. Після 2022 р. пріоритети виглядають так:

Пріоритет	Що шукає	Яка програма відповідає
#1	Безвіз + мобільність	Сент-Кітс, Гренада, Сент-Люсія (Шенген + UK)
#2	ЄС-статус	Мальта (єдиний варіант — від €750K)
#3	Бюджет	Домініка, Гренада (від \$150–200K)
#4	Швидкість	Вануату (30–60 днів), Сан-Томе (2 міс)
#5	USA-доступ	Гренада або Туреччина (E-2 віза)
#6	Перспектива	Аргентина (після офіційного запуску)

7.2 Правові аспекти для громадян України

Перед прийняттям рішення важливо розуміти правовий контекст для українських громадян:

Подвійне громадянство — правова невизначеність:

Конституція України формально не визнає подвійного громадянства, але і не встановлює кримінальної відповідальності за його наявність. На практиці тисячі українців мають другі паспорти. Ризик — потенційні складності з державними посадами або при зверненні до консульства.

Виїзд за кордон — обмеження для чоловіків 18–60 р.:

Чоловіки призовного віку не можуть легально виїхати з України для подачі СБІ-заявки. Більшість програм дозволяють повністю онлайн-процедуру — що частково вирішує цю проблему. Рекомендується консультація з юристом.

Джерело коштів (Source of Funds):

Всі СБІ-програми вимагають підтвердження легальності джерела коштів. Для українських інвесторів це може включати підтвердження з українських банків, податкові декларації, договори продажу активів. Рекомендується підготувати пакет документів заздалегідь.

7.3 Рекомендовані програми за профілем

Профіль А	Сімейний інвестор, бюджет \$150–250K, пріоритет — безвіз і Шенген <u>Рекомендація:</u> Гренада (\$150K) або Домініка (\$200K). Обидві дають безвіз до Шенгену і UK. Гренада додатково відкриває US E-2 — цінна опція якщо є плани на США.
Профіль В	Підприємець, бюджет \$400–600K, ціль — USA або ЄС-ринок <u>Рекомендація:</u> Гренада (E-2 до USA) або Аргентина (після запуску — Mercosur + сильний паспорт). Якщо пріоритет саме ЄС — тільки Мальта, але це €750K+.
Профіль С	UHNWI, бюджет €1M+, ціль — повноцінний ЄС-статус <u>Рекомендація:</u> Мальта. Єдиний шлях до прямого громадянства ЄС. Попри регуляторні ризики — найбільш цінний документ у портфелі другого громадянства.
Профіль D	Термінова потреба, бюджет до \$200K <u>Рекомендація:</u> Вануату (30–60 днів, від \$130K). Обмежений безвіз але найшвидший у світі. Або Сан-Томе і Принсіпі (\$90K, 2 міс) якщо бюджет критичний.

8. Ризики та критичні застереження

Ризик	Рівень	Деталі
Зміна або скасування програми	СЕРЕДНІЙ	Уряди можуть змінити умови. Правило: подавайте поки умови відомі.
Шахрайство та неліцензовані агенти	ВИСОКИЙ	Ринок СБІ наповнений шахраями. Працюйте тільки з ліцензованими агентами або юристами.
Відмова у Шенген-безвізі для СБІ-паспортів	НИЗЬКИЙ	ЄС розглядав обмеження карибських паспортів. Поки безвіз діє для всіх 5 карибських.
Репутаційні ризики СБІ-паспорту	СЕРЕДНІЙ	Деякі банки ЄС з підозрою ставляться до карибських паспортів при відкритті рахунків.
Подвійне оподаткування	НИЗЬКИЙ	Більшість СБІ-країн не оподатковують іноземний дохід. Але статус резидента для цілей оподаткування — окреме питання.
Правова невизначеність в Україні	СЕРЕДНІЙ	Відсутність офіційного визнання подвійного громадянства — юридичний ризик.

9. Висновки

Ринок Citizenship by Investment у 2026 р. пропонує ширший вибір ніж будь-коли: від \$90,000 за паспорт Сан-Томе до €2M+ за австрійське громадянство. Для українського інвестора це реальний інструмент захисту і розширення можливостей — якщо підходити до вибору стратегічно.

Три ключові висновки:

1. Карибський трикутник залишається оптимальним для більшості.

Гренада + Сент-Кітс + Домініка покривають більшість потреб: Шенген, UK, можливий US E-2, прийнятна ціна, перевірена репутація. Для бюджету \$150–300K — оптимальний вибір.

2. Мальта — якщо ціль ЄС.

Єдиний спосіб отримати реальне громадянство ЄС. За €750K+ клієнт отримує право жити і працювати в будь-якій країні ЄС — це несумірно більша цінність ніж будь-який карибський паспорт.

3. Аргентина — стежити і чекати.

Найцікавіша нова програма десятиліття. Паспорт 170+ безвізних країн з Шенгеном, без вимоги проживання, за \$500K. Але програма не запущена. Рекомендація: підготувати документи зараз, подати заявку після офіційного старту і перших схвалень.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

Цей документ підготовлено Prompt Decision LLC для вільного використання із зазначенням джерел. Документ не є інвестиційною рекомендацією, юридичною консультацією або пропозицією щодо купівлі або продажу цінних паперів. Усі висновки відображають інформацію, доступну на дату публікації.

